

Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 02.12.2019 по 06.12.2019

2019/43

Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція).
Назва:	CASE OF JEVTIVIĆ v. SERBIA (Application no. 29896/14)
Зміст:	<p>Заявник у справі наразі відбуває покарання у виді позбавлення волі. Справа стосувалась його заяв про жорстоке поводження з ним з боку охоронців тюрми, що, за його твердженнями, становило катування.</p> <p>Заявника у 2005 році було заарештовано за звинуваченнями у вчиненні сексуальних дій стосовно трирічної дівчинки, що призвело до її смерті. Його було засуджено вироком суду у 2009 році і призначено покарання у виді 40 років позбавлення волі; цей вирок було підтримано судом апеляційної інстанції у 2011 році.</p> <p>Впродовж його досудового тримання під вартою в тюрмі м. Белграда з 2005 по 2011 роки та у виправній колонії між 2011 та 2013 роками мали місце чотири випадки завдання заявникові тілесних ушкоджень (11 червня 2007 року, 18 грудня 2009 року, 22 грудня 2011 року та 24 грудня 2011 року).</p> <p>У кожному із випадків охоронці тюрми застосовували гумові кийки. Адміністрація тюрми у перших трьох випадках встановила, що охоронці виправдано та законно застосували силу для підкорення заявника або після сварки з іншим ув'язненим, або у зв'язку із відмовою підкоритись тюремним правилам.</p> <p>Четвертий випадок не був відображений у жодних офіційних записах, проте він був занотований омбудсменом після візиту до заявника та заслуховування його скарг. Адміністрація тюрми не змогла точно встановити, яким чином заявник отримав тілесні ушкодження.</p> <p>У вересні 2011 року заявник подав конституційну скаргу. Конституційний суд у липні 2013 року встановив, що заявник зазнав страждань від порушення його права на фізичну та психологічну недоторканність як у зв'язку із реальною шкодою, так і через відсутність належного розслідування у всіх чотирьох випадках. Суд присудив йому 1000 євро як компенсацію моральної шкоди та вказав про те, що розслідування інциденту 24 грудня 2011 року має бути пришвидшено.</p> <p>Посилаючись на статтю 3 Конвенції (заборона катування), заявник скаржився, що він був підданий жорстокому поводженню з боку</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	охоронців тюрми, зокрема, в чотирьох випадках його було піддано катуванню. Заявник також зазначав про відсутність ефективного офіційного розслідування.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) в матеріальному та процесуальному аспектах.
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF PREPELIȚA v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA (Application no. 50799/14)
Зміст:	Заявник скаржився, що його було піддано жорсткому поводженню у поліцейському відділку, та стверджував про відсутність ефективного розслідування в цьому відношенні.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному та процесуальному аспектах.
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BRADARIĆ v. BOSNIA AND HERZEGOVINA (Application no. 84721/17)
Зміст:	Заявник у цій справі скаржився на невиконання дружнього врегулювання спору, затвердженого судом.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF N.M. v. RUSSIA (Application no. 29343/18)

<p>Зміст:</p>	<p>Заявник народився у 1969 році в Узбекистані. Наразі він перебуває в Росії.</p> <p>Органи влади в Узбекистані звинуватили заявника у вчиненні злочинів з релігійних мотивів; рішення про його досудове тримання під вартою було прийнято <i>in absentia</i> (за його відсутності); окрім іншого, заявника було оголошено в міжнародний розшук. Його було затримано в Росії з метою подальшої екстрадиції.</p> <p>Російські органи влади прийняли рішення про екстрадицію заявника, не зважаючи на його скарги про те, що в результаті видворення може виникнути реальний ризик жорстокого поводження з ним.</p> <p>25 червня 2018 року клопотання заявника про застосування тимчасових заходів було задоволено. Уряд Росії було проінформовано про те, що заявника не має бути видворено з Росії на час розгляду справи в ЄСПЛ.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Мало б місце порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у разі видворення заявника до Узбекистану.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>03/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>03/12/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF CIOBANU v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA</u> <i>(Application no. 44896/11)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>В січні 2009 року заявник потрапив в дорожньо-транспортну пригоду в м. Кишиневі, в результаті якої одна особа загинула, інша отримала тілесні ушкодження. Зрештою, заявника звинуватили в необережному водінні, що спричинило смерть особи та завдання ушкоджень іншій особі.</p> <p>15 квітня 2010 року суд першої інстанції виправдав заявника, мотивуючи своє рішення, окрім іншого, показаннями свідків. Суд дійшов висновку, що двоє потерпілих, а не заявник, були відповідальними за ДТП. Сторона обвинувачення та родич однієї із потерпілих осіб подали апеляційну скаргу.</p> <p>8 вересня 2010 року суд апеляційної інстанції підтримав апеляційну скаргу та скасував вирок суду першої інстанції. При цьому Апеляційний суд не заслухав заново свідків, а лише зачитав їх показання, записані судом першої інстанції. Заявника було визнано винним та призначено покарання у виді п'яти років позбавлення волі умовно. Він подав скаргу з питань права, в якій стверджував, що, окрім іншого, засуджуючи його, Апеляційний суд не дослідив докази,</p>

	<p>якими оперував суд першої інстанції при постановленні виправдувального вироку.</p> <p>9 лютого 2011 року Верховний суд відхилив скаргу заявника і підтримав рішення Апеляційного суду.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF CIORHAN v. ROMANIA (Application no. 49379/13)
Зміст:	<p>Заявник у цій справі раніше був членом філії Асоціації спортивних рибалок та мисливців у м. Карей (Асоціація).</p> <p>Окрім іншого, Асоціація представляла інтереси всіх румунських мисливців та рибалок на національному і міжнародному рівні, здійснювала керівництво мисливськими та рибними угіддями і видавала ліцензії на зайняття мисливством та рибальством.</p> <p>У 2011 році заявник та п'ятдесят три інших члени філії Асоціації в м. Карей підписали петицію до Міністерства сільського господарства Румунії (Міністерство) про те, що вони вважають незаконними дії, вчинені президентом філії Асоціації в м. Карей та іншими членами філії, а саме: неналежне управління рибними та мисливськими угіддями, а також стягнення незаконних зборів із членів Асоціації.</p> <p>У звіті про розслідування Міністерства від 7 жовтня 2011 року йшлося про декілька порушень щодо стягнення зборів та управління відповідними рибними та мисливськими угіддями. Міністерство зупинило діяльність Асоціації на три місяці.</p> <p>28 березня 2012 року заявник прийшов до філії Асоціації в м. Карей для сплати збору за ліцензію для зайняття рибальством. Розбіжності з приводу сум заборгованості перейшли у сварку з бухгалтером організації. Цього ж дня заявник подав кримінальну скаргу на бухгалтера до поліцейського відділку м. Карей та повідомив у місцеву газету про інцидент.</p> <p>28 березня 2012 року ця місцева газета опублікувала статтю із заголовком: «Потік скарг рибаків проти керівництва філії Асоціації в м. Карей продовжується».</p> <p>Стаття інформувала читачів про те, що вже декілька скарг проти філії Асоціації в м. Карей були подані впродовж року щодо, окрім іншого,</p>

	<p>сплати зборів її членами. У статті було процитовано заяву заявника, в якій він описував інцидент 28 березня 2019 року, та проінформовано громадськість про скарги, подані проти керівництва філії Асоціації в м. Карей у 2011 році. Стаття також містила спростування президента філії Асоціації в м. Карей тверджень заявника.</p> <p>5 квітня 2012 року поліція оштрафувала бухгалтера філії Асоціації в м. Карей за її поведінку під час інциденту 28 березня 2012 року.</p> <p>20 квітня 2012 року філія Асоціації в м. Карей порушила цивільне провадження, вимагаючи компенсацію моральної шкоди, стверджуючи, що стаття заплямувала суспільний імідж філії; окрім іншого, філія заявила вимогу про компенсацію витрат.</p> <p>Рішенням від 14 грудня 2012 року районний суд задовольнив позов філії та зобов'язав заявника сплатити 5000 румунських леїв (приблизно 1300 євро) як компенсацію моральної шкоди і 611 румунських леїв (приблизно 140 євро) судових витрат. Заявник подав апеляційну скаргу, в якій стверджував, що філія Асоціації в м. Карей не може стверджувати, що її суспільний імідж було запламовано, оскільки кількість її членів у 2012 році зростає.</p> <p>Остаточним рішенням окружного суду від 16 квітня 2013 року скарга заявника була відхилена.</p> <p>28 жовтня 2013 року заявник отримав повідомлення від виконавчої служби про те, що він має сплатити суму компенсації згідно з рішенням суду, а також витрати у зв'язку із виконанням рішення у розмірі 885,10 румунських леїв (приблизно 200 євро). Виконавча служба також додала наказ про стягнення сум заборгованості з його заробітної плати.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>03/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>03/12/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF SCHEIRING AND SZABÓ v. HUNGARY (Application no. 609/14)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Обидва заявники – Ш. та С. на час подій, що мали місце у справі, були членами парламенту.</p> <p>Під час пленарного засідання 9 грудня 2013 року під час прийняття рішень за порядком денним парламентської сесії заявники принесли</p>

	<p>плакат великого розміру зі словами: «Кого ви захищаєте? Досить брехати про справу NAV (широкомасштабний скандал про податкове шахрайство та корупцію в урядових колах)» до зали засідань (the Chamber) та розмістили його там.</p> <p>Спікер, вимагаючи дотримуватись порядку, закликав заявників припинити негайно свої дії. Декілька членів парламенту вигукували коментарі стосовно поведінки заявників.</p> <p>Оскільки заявники продовжували демонструвати плакат, спікер повідомив їх про те, що відповідно до законодавства, яким регламентовано питання діяльності парламенту, він запропонує накладити на заявників санкції, аналогічні тим, які застосовувались у попередніх випадках.</p> <p>Заявники перемістили плакат до галереї зали засідань (the Chamber) та розмістили його над місцями членів парламенту. Плакат залишався в галереї до того часу, поки його не забрали працівники апарату.</p> <p>12 грудня 2013 року спікер надав пропозицію про накладення штрафу на заявників у розмірі 50 000 угорських форинтів (еквівалент 170 євро) та 131 000 угорських форинтів (еквівалент 440 євро) за їхню поведінку, яка була відображена в протоколі і вважалася серйозним правопорушенням парламентського порядку відповідно до положень Закону про парламент. У пропозиції зазначалось, що на С. має бути накладено штраф у більшому розмірі, оскільки вона раніше вже вчиняла подібні правопорушення. Ця пропозиція була підтримана парламентом на пленарному засіданні 16 грудня 2013 року без дебатів.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>03/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>03/12/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF KALASHNIKOV v. RUSSIA (Application no. 2304/06)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник скаржився, що впродовж його перебування в тюрмі м. Новая Ляля співкамерники та тюремні наглядачі змусили його зробити неправдиві зізнання.</p>

Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BİLGİNOĞLU v. TURKEY (Application no. 45102/04)
Зміст:	<p>Заявник у цій справі – володілець земельної ділянки на острові Бозжаада (Туреччина), який було визначено як заповідну зону третьої категорії.</p> <p>У 1995 році Генеральне управління національних доріг та автомагістралей (Управління) за результатами тендеру уклало контракти з компанією Güven İnşaat Ltd. (компанія) та Ф. Г. на покращення доріг на острові. У зв'язку із цим, компанія та Ф. Г. отримали дозволи на видобуток каменю на шахті муніципалітету. Проте під час будівельних робіт, у невстановлену дату жовтня 1995 року, певну кількість каменю було вилучено з земельної ділянки заявника, що розташовувалась поблизу.</p> <p>Після того, як заявник дізнався, що треті особи підірвали динаміт та добували каміння на його ділянці, він подав два позови до цивільних судів та кілька кримінальних скарг до прокуратури.</p> <p><i>Компенсаційне провадження</i></p> <p>15 березня 1996 року заявник звернувся із позовом до суду проти Управління, компанії та Ф. Г., вимагаючи компенсацію матеріальної шкоди у розмірі 1 000 000 000 старих турецьких лір (TRL) та 1 000 000 000 старих турецьких лір (TRL) як компенсацію моральної шкоди та відсотків за обліковою ставкою.</p> <p>Заявник стверджував, що відповідачі неодноразово добували каміння на його ділянці, через що земля втратила свою цінність, а виноградник на ній було знесено. Заявник у своєму позові просив суд визначити вартість добутого з його ділянки каменю, а також втрату вартості його землі.</p> <p>25 жовтня 1996 року заявник подав другий позов до того ж суду, вимагаючи 20 000 000 000 старих турецьких лір (TRL) компенсації. Два позови заявника було об'єднано в одне провадження.</p> <p>27 березня 1997 року суд відмовив у задоволенні позову проти компанії та Ф. Г. і частково задовольнив позов заявника проти Управління. Суд присудив заявникові 166 448 525 старих турецьких</p>

лір (TRL) компенсації матеріальної шкоди, що відповідає оцінці видобутого з ділянки каменю.

3 березня 1998 року Касаційний суд скасував рішення суду першої інстанції, встановивши, що компанія має бути також притягнута до відповідальності. Суд, зокрема, вказав, що нижчестоящий суд мав би отримати висновок експерта щодо визначення якості каменю та оцінити втрату вартості землі.

28 березня 2001 року, дослідивши висновки експертів, якими визначались якість і вартість каменю, добутого на земельній ділянці заявника, суд першої інстанції частково задовольнив позов заявника проти Управління та присудив йому 410 955 000 старих турецьких лір (TRL) як компенсацію матеріальної шкоди. Суд відхилив вимогу заявника щодо компенсації втрати вартості ділянки.

20 листопада 2001 року Касаційний суд знову скасував рішення суду першої інстанції, встановивши, що земельна ділянка дійсно втратила частину своєї вартості, і що суд першої інстанції має отримати висновок експерта для встановлення ступеню цієї втрати.

19 квітня 2006 року суд першої інстанції присудив заявникові 6028 нових турецьких лір (TRY) плюс встановлений законом відсоток з дати відкриття провадження у справі як компенсацію матеріальної шкоди за вартість добутого каменю, знесеного виноградника та втрату вартості землі.

Рішенням від 7 листопада 2006 року Касаційний суд підтримав попереднє рішення з уточненням і присудив заявникові компенсацію плюс встановлений законом відсоток з дати першого втручання у його володіння, якою суд визнав 29 листопада 1995 року.

Суд апеляційної інстанції 2 квітня 2007 року відхилив подальші клопотання заявника про внесення виправлень.

16 квітня 2009 року заявникові було сплачено 35 191 нову турецьку ліру (TRY) компенсації. 4 травня та 2 грудня 2009 року заявникові було додатково виплачено 1408 та 1477 нових турецьких лір (TRY) відповідно.

Кримінальні провадження

24 травня 1996 року заявник подав кримінальну скаргу проти невідомих осіб, які ймовірно видобували каміння з його ділянки.

Надалі 5 липня 1996 року прокуратура склала обвинувальний акт, звинувачуючи п'ятьох осіб у крадіжці.

20 березня 2001 року суд прийняв рішення про призупинення кримінального провадження, а надалі воно було припинено з умовою, що ні аналогічне правопорушення, ні порушення більшого ступеню тяжкості не буде вчинено порушниками.

Рішенням суду від 30 квітня 2007 року провадження було припинено.

	<p>15 квітня 1998 року, виявивши наявність слідів нової діяльності на своїй ділянці, заявник подав ще одну скаргу.</p> <p>15 червня 1998 року прокуратура прийняла рішення не відкривати кримінальне провадження, оскільки винних осіб у такій діяльності встановити не вдалося.</p> <p>19 березня 2003 року заявник знову встановив, що з його ділянки було вивезено каміння, про що подав ще одну скаргу до прокуратури.</p> <p>18 квітня 2003 року прокурор пред'явив обвинувачення двом особам у крадіжці. (4 листопада 2004 року суд виправдав обвинувачених, дійшовши висновку про невстановлення всіх елементів складу злочину. Рішення набуло статусу остаточного 11 листопада 2008 року).</p> <p>Зрештою, 4 липня 2003 року заявник подав іншу скаргу після того, як встановив, що його ділянка була завалена сміттям.</p> <p>1 червня 2004 року прокуратура пред'явила обвинувачення трьом особам у порушенні законодавства про захист культурної та природної спадщини.</p> <p>21 липня 2005 року суд присяжних м. Чанаккале (the Çanakkale Assize Court) виправдав двох обвинувачених. Рішенням від 26 січня 2010 року, яке набуло статусу остаточного 1 квітня 2010 року, суд присяжних (the Assize Court) засудив іншого обвинуваченого до десяти місяців позбавлення волі та прийняв рішення про призупинення проголошення рішення.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (захист права власності).
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF PAUNOVIĆ v. SERBIA (Application no. 54574/07)
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявника на колишнього заступника керівника місцевої прокуратури м. Алексінац, який, будучи на посаді судді апеляційного суду, залишив у силі обвинувальний вирок щодо заявника.</p> <p>В грудні 2006 року заявника було засуджено до шести місяців позбавлення волі за спричинення тілесних ушкоджень та смерті</p>

	<p>в результаті небезпечного водіння після того, як місцева прокуратура м. Алексінац направила до суду обвинувальний акт.</p> <p>У квітні 2007 року засудження заявника було підтримане в суді апеляційної інстанції, до складу колегії суддів якого входив суддя Б. К., обраний суддею 15 серпня 2006 року.</p> <p>У подальшому, заявник подав апеляцію з питань права, у якій стверджував, що суд апеляційної інстанції не був неупередженим, оскільки до складу колегії входив суддя Б. К. – колишній заступник керівника місцевої прокуратури м. Алексінац, який обіймав цю посаду під час порушення справи стосовно заявника в суді першої інстанції.</p> <p>23 жовтня 2007 року Верховний суд Сербії відхилив апеляцію з питань права, подану заявником, встановивши, що суддя Б. К. не брав участі у провадженні проти заявника як прокурор та підтримав рішення судів попередніх інстанцій.</p> <p>Заявника було звільнено з установи виконання покарань 11 червня 2008 року після відбуття чотирьох місяців призначеного покарання.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>03/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>03/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF PARMAK AND BAKIR v. TURKEY</u> <i>(Applications nos. 22429/07 and 25195/07)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа здебільшого стосувалася національного законодавства про тероризм та його тлумачення національними судами.</p> <p>У 2002 році заявників було поміщено до поліцейського відділку після розслідування фактів розповсюдження листівок у м. Ізмір Більшовистською партією Північного Курдистану/Туреччини (партія) – прокурдською організацією, яка в ході провадження проти заявників була визначена як терористична організація.</p> <p>Впродовж провадження заявники заперечували будь-яку причетність до партії, і стверджували, що в матеріалах справи нічого не вказувало на те, що організація була залучена до насильства і, відповідно, була терористичною. Заявники зауважили, що листівки не містили жодних інкримінуючих заяв і не були нічим іншим,</p>

як законним способом здійснення свого права на свободу вираження поглядів.

Зрештою, національні суди засудили заявників за участь у незаконній організації у 2006 році та призначили покарання у вигляді двох років та шести місяців позбавлення волі. Суди мотивували свої рішення інформацією, взятою із матеріалів Генерального директорату з питань безпеки, який класифікував партію як терористичну організацію, кінцевою метою якої було забезпечення збройної революції в Туреччині. Суди також обґрунтували свої рішення процедурами впізнання та вилученими під час обшуку житла першого заявника листівками, журналами та програмою організації, знайденою в житлі одного зі співобвинувачених заявників.

Засуджуючи заявників, суди послались на відповідне національне законодавство зі змінами від 2003 року, відповідно до якого тероризм визначався як дії, які «вчинялись із застосуванням насильства та примусу». У справах заявників суд встановив, що хоча члени організації не застосовували фізичне насильство, вони чинили «моральний тиск» або залякування чи погрози, що вбачалось із конфіскованих документів, для досягнення своїх цілей. Суд підкреслив, що програма організації та деякі з листівок містили твердження, які були достатньо серйозними для чинення морального тиску на людей.

У січні 2003 року заявників було звільнено і накладено заборону на виїзд із країни.

Другий заявник звернувся до суду із сімома клопотаннями про зняття заборони виїзду, пояснюючи кожного разу, що він проживав в Німеччині, а заборона на виїзд глибоко вплинула на його професійне та особисте життя. Суди або відхиляли його клопотання, посилаючись на продовження провадження, або не відповідали взагалі. Заборона виїзду, зрештою, була знята в червні 2009 року, коли другий заявник відбув призначене покарання.

Посилаючись на статтю 7 Конвенції, заявники скаржились, що їх засудження ґрунтувалося на занадто широкому тлумаченні поняття тероризму, зокрема на тому, що насильство, яке є складовою частиною терористичних злочинів, може включати в себе «моральний тиск».

Другий заявник також скаржився на порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя), оскільки заборона його виїзду за кордон під час кримінального провадження не була виправданою.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 7 Конвенції (ніякого покарання без закону) стосовно обох заявників. Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) стосовно другого заявника.
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/12/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF KONAKOV v. RUSSIA</u> (Application no. 731/07)
Зміст:	У своїй заяві до ЄСПЛ заявник скаржився на жорстоке поводження з ним з боку працівників міліції та на відсутність ефективного розслідування цього факту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному та процесуальному аспектах.
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF PETRESCU v. PORTUGAL</u> (Application no. 23190/17)
Зміст:	У своїй заяві до ЄСПЛ заявник скаржився на умови свого ув'язнення в установах виконання покарань, здебільшого на переповненість камер, відсутність гігієни та опалення, а також антисанітарні умови.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо умов ув'язнення заявника у двох тюрмах Португалії між 2012 та 2016 роками.
Дата прийняття:	03/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	03/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF I.L. v. SWITZERLAND</u> (Application no. 72939/16)

<p>Зміст:</p>	<p>24 червня 2011 року Верховний суд кантону Берн підтримав рішення окружного суду (the Regional Court of Jura Bernese-Seeland), який призначив заявникові 14 місяців позбавлення волі та застосування виправного лікувального заходу.</p> <p>Виконання призначеного покарання у виді позбавлення волі було зупинено до завершення виправного заходу. Рішення суду набуло статусу остаточного.</p> <p>Згідно зі статтею 59 Кримінального кодексу Швейцарії застосування виправного лікувального заходу не може перевищувати п'ять років; якщо умови для звільнення не будуть виконані після спливу п'яти років, суддя, за клопотанням виконавчого органу, може видати наказ про продовження заходу на максимальний період у п'ять років при кожному продовженні.</p> <p>24 травня 2016 року підрозділ, відповідальний за виконання вироків та заходів органу виконавчої служби кантону Берн, звернувся до окружного суду з клопотанням про продовження п'ятирічного строку виправного лікувального заходу заявникові.</p> <p>В очікуванні цього рішення окружний суд, відповідальний за примусові заходи, прийняв рішення про те, що заявник має бути ув'язнений з причин необхідності забезпечення суспільного порядку між 13 червня 2016 року та 23 вересня 2016 року. Заявник подав скаргу на це рішення, аргументуючи її тим, що для його ув'язнення не було жодних правових підстав, проте його апеляція була відхилена. Остання судова інстанція – Федеральний верховний суд зазначив, що відповідно до усталеної судової практики положення Кримінального процесуального кодексу щодо досудового тримання під вартою були застосовними за аналогією у справі заявника.</p> <p>20 червня 2019 року заявника було звільнено за відповідним дозволом з двохрічним випробувальним строком.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>03/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>03/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF KIRDÖK AND OTHERS v. TURKEY</u> (Application no. 14704/12)</p>

Зміст:

Заявниками у цій справі виступили адвокати. Вони скаржились на вилучення їхніх цифрових даних судовими органами для цілей кримінального провадження проти іншого адвоката (Ю. С.), з якими мав спільний офіс.

У 2011 році прокуратура м. Стамбула розпочала розслідування з метою виявлення та викриття таємних каналів зв'язку між колишнім лідером Робітничої партії Курдистану (незаконної збройної організації) Abdullah Öcalan та іншими організаціями. Суддя суду присяжних м. Стамбула (the Istanbul Assize Court) видав ордер на затримання Ю. С. та проведення обшуків за вказаними у рішенні адресами, і вилучення майна, що можуть бути предметами злочину. Ю.С. було затримано наступного дня у своєму будинку.

Поліція провела обшуки в офісі Ю. С., яким він користувався разом із заявниками. Поліція зробила копії всіх даних, що зберігались на жорсткому диску комп'ютера, яким також користувалися всі юристи, а також копії з портативного носія (флешки) заявниці. Під час обшуку були присутні представник Стамбульської асоціації адвокатів та заявник.

Вилучені дані були поміщені до герметичного пакету.

В подальшому заявники оскаржили ордер суду, діючи і як представники Ю. С., і від свого імені. Вони заявили вимогу про повернення або знищення цифрових даних, оскільки ці дані не належали Ю. С., а тому захищені адвокатською таємницею; заявники також вказали, що дані були вилучені без відповідного рішення суду. Прокуратура подала заперечення, оскільки дані все ще не були розшифровані, а тому встановити їх власників було неможливо.

Суд присяжних (the Assize Court) відхилив скаргу заявників, зазначивши, що оспорюваний ордер було видано відповідно до законодавства та відповідним чином.

Оцінка ЄСПЛ

Суд підкреслює, що стосовно заявників не велося кримінальне розслідування в той час, коли вони стверджували перед судовими органами про те, що вилучені дані належали їм та охоплюються адвокатською таємницею.

Суд також зауважив, що суддя у рішенні про проведення обшуку загальними фразами вказав на необхідність обшуку приміщення і зазначив мету операції – «збір доказів та вилучення предметів», а це потенційно доводить, що підозрюваний Ю. С. був залучений до діяльності терористичної організації.

У рішенні суду про обшук не вказувалось, які конкретні чи особливі речі або документи мали бути віднайдені за конкретними адресами,

включно з приміщенням юридичної фірми заявників, або яке відношення такі докази мали до кримінального розслідування. Таким чином, на підставі цього рішення суду органи, відповідальні за розслідування, мали можливість в загальних рисах дослідити всі цифрові дані, що зберігалися в офісі заявників без хвилювань щодо того, що обшуку підлягає приміщення юридичної фірми, в якому можуть зберігатись документи, надані клієнтами своїм законним представникам.

Більше того, широка сфера дії судового рішення про обшук була відображена в тому, як його було виконано. Незважаючи на присутність під час обшуку представника Стамбульської асоціації адвокатів та заявника, вилучені дані були поміщені до герметичного пакету, без прийняття надалі жодних заходів для захисту від втручання до адвокатської таємниці.

Дійсно, не було жодного механізму для фільтрації електронних документів або даних, захищених професійною таємницею, або будь-якої явної заборони на вилучення даних, на які поширюється така конфіденційність під час обшуку.

Навпаки, всі дані на жорсткому диску комп'ютера, використовованого спільно усіма адвокатами, які працювали в приміщенні, та один портативний носій були вилучені.

Один із заявників подав клопотання про повернення цифрових даних, посилаючись на захист обміну такими даними між адвокатами та їхніми клієнтами, оскільки судові органи зобов'язані негайно оцінити вилучені дані та повернути ті, які захищені професійною таємницею, або знищити дані, у разі доцільності.

Проте внутрішнє законодавство та практика були нечіткими щодо наслідків недотримання судовими органами такого обов'язку.

Суд присяжних (the Assize Court) остаточно відмовив у поверненні або знищенні вилучених копій даних, обґрунтовуючи своє рішення доводами про законність обшуку, проведеного в юридичних офісах, і жодним чином не відреагувавши на конкретне твердження про порушення конфіденційності обміну між адвокатами та їхніми клієнтами.

Схоже, що суд присяжних (the Assize Court) опосередковано погодився з висновками прокуратури в частині обґрунтування відмови повернути вилучені дані з причин їх нерозшифрування і, відповідно, невстановлення конкретних власників.

ЄСПЛ дійшов висновку, що така підстава для відмови не тільки не була передбачена законом, а і є несумісною із суттю професійної таємниці, що захищала обмін інформацією між адвокатами та їхніми клієнтами. В будь-якому випадку, не можна зробити висновок про те,

	<p>що розгляд клопотань заявників судовими органами відповідав їх зобов'язанню забезпечити особливо сувору перевірку заходів щодо даних, охоронюваних професійною таємницею.</p> <p>Зрештою, компенсаторний захід відповідно до кримінального процесуального законодавства, згадуваний Урядом держави відповідача, сильно відрізняється від клопотання про визнання недійсним оспорюваного вилучення і не мав своїм результатом повернення або знищення копій даних, охоронюваних професійною таємницею.</p> <p>З огляду на це заходи, застосовані до заявників (вилучення їхніх цифрових даних та відмова повернути або знищити їх), не кореспондуються із нагальною суспільною необхідністю, не були пропорційними легітимним цілям, що переслідувались (запобігання заворушень, попередження кримінальних правопорушень або захист прав та свобод інших осіб), та не були необхідними у демократичному суспільстві.</p> <p>Відповідно, мало місце порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>05/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>05/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF TAGIYEV AND HUSEYNOV v. AZERBAIJAN</u> (Application no. 13274/08)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявники у цій справі – Т. та Х. – азербайджанці за національністю, народились у 1950 та 1975 році відповідно.</p> <p>Листом від 14 грудня 2011 року ЄСПЛ було проінформовано про смерть Т. 23 листопада 2011 року, і його дружина – М. висловила бажання підтримувати заяву свого чоловіка у цій справі.</p> <p>Він проживав у м. Баку, був добре відомим письменником та оглядачем.</p> <p>Заявник Х. проживає у м. Ленкорань (Азербайджан) і раніше працював головним редактором газети.</p> <p>Справа стосувалася засудження заявників за публікацію у листопаді 2006 року статті як частини статей, написаних Т. на тему порівняння цінностей Заходу та Сходу. Стаття із назвою «Європа та ми»</p>

	<p>викликала критику з боку різних Азербайджанських та Іранських релігійних осіб і груп. Зокрема, у листопаді 2006 року один із видатних релігійних лідерів Ірану, аятола Мухаммед Фазел Ланкарані, випустив релігійну фетву, вимагаючи смерті заявників.</p> <p>Після публікації статті заявників було звинувачено у розпалюванні релігійної ворожнечі та ненависті. Районний суд обрав заявникам запобіжний захід у вигляді тримання під вартою на час досудового розслідування.</p> <p>Слідчий у справі заявників призначив судово-лінгвістичну та ісламську оцінку статті.</p> <p>У звіті було відзначено декілька тверджень, зокрема стосовно моралі в ісламі, пророка Мухаммеда, мусульман в Європі та східних філософів, як розпалювання релігійної ворожнечі та ненависті.</p> <p>Враховуючи висновки звіту, національні суди визнали заявників винними за обвинуваченням у травні 2007 року та призначили їм покарання у виді трьох та чотирьох років позбавлення волі відповідно. Подані ними скарги були безрезультатними.</p> <p>Заявників було звільнено в грудні 2007 року після помилування Президентом, оскільки вони провели більше року під вартою.</p> <p>Заявник Т. помер у результаті ножового поранення, отриманого за межами свого дому у 2011 році. Про факт його смерті, зокрема, йдеться в окремій заяві, що перебуває на розгляді в ЄСПЛ.</p> <p>Заявники скаржились, що їхнє кримінальне засудження було невинуватим та надмірним.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>05/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>05/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF MAKEYAN AND OTHERS v. ARMENIA</u> (Application nos. 46435/09)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалась засудження заявників М., С., З. за перешкоджання роботі виборчої комісії на виборчій дільниці під час президентських виборів у 2008 році.</p> <p>У заявах до ЄСПЛ заявники скаржилися, що кримінальне провадження проти них було несправедливим, оскільки національні суди використали для їх засудження досудові показання свідків,</p>

не взявши до уваги наданої тими самими особами під присягою в суді інформації про те, що досудові свідчення вони дали під тиском. Впродовж президентських виборів 2008 року перший та другий заявники були керівниками обласного та муніципального виборчих штабів головного опозиційного кандидата – Левона Тер-Петросяна. У день виборів всі троє заявників виступили в ролі довірених осіб кандидата.

Після проведення виборів, які відбулися 19 лютого 2008 року, проти заявників були відкриті кримінальні провадження у зв'язку з тим, що в той день всі троє заявників по черзі відвідували виборчу дільницю № 34/06 м. Гюмрі та, озвучуючи погрози, вступали в суперечки з головою та членами виборчої комісії цієї виборчої дільниці з приводу проставлення штампу в паспортах виборців, перешкоджаючи впродовж 30 хвилин роботі комісії та заважаючи виконувати свої службові обов'язки особам, які брали участь в організації виборів.

Всіх заявників було затримано та поміщено під варту. Заявники заперечували обвинувачення, стверджуючи, що відвідували виборчу дільницю окремо один від одного в різний час, та висловили занепокоєність з приводу наповнення виборчих скриньок бюлетенями та штампування паспортів.

Впродовж подальшого розслідування одинадцять свідків, включно з членами виборчої комісії та довіреними особами від президентських кандидатів, були допитані та вказали, що заявники зривали голосування, сперечались та погрожували їм.

З дев'яти свідків у справі, викликаних до суду у травні 2008 року, семеро відмовились від своїх свідчень через те, що слідчий давав вказівки, що вони мають сказати.

Проте один із викликаних до суду свідків підтвердив свої свідчення, надані на досудовому розслідуванні.

Заявників було визнано винними в червні 2008 року. М. було призначено покарання у виді трьох років позбавлення волі, З. – у виді двох років і шести місяців позбавлення волі, а С. – покарання у виді позбавлення волі умовно та звільнено з-під варту.

Засудження заявників у цілому ґрунтувалося на наданих під час досудового розслідування одинадцятьма свідками показаннях, які суд вважав правдивими.

Зокрема, суд дійшов висновку, що свідки відмовилися від своїх показань під час суду, оскільки боялися можливих наслідків зі сторони прихильників заявників і зверталися з клопотанням про надання дозволу не бути присутніми в судовому засіданні.

	<p>Подальші скарги заявників, у яких вони оспорювали допустимість досудових показань, які вони вважали недостовірними, не мали бажаного результату.</p> <p>М. та З. були звільнені в червні 2009 року в порядку амністії.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ABIL v. AZERBAIJAN (No. 2) (Application no. 8513/11)
Зміст:	<p>Справа стосувалася відсторонення заявника від участі у виборах до парламенту.</p> <p>Заявник був зареєстрований для участі в парламентських виборах 7 листопада 2010 року як кандидат в Гарадагському виборчому окрузі № 11 від партії «Народний фронт Азербайджана» (the Classic Popular Front Party).</p> <p>В жовтні 2010 року до початку встановленого законом періоду агітації в двох місцях виборчого округу заявника з'явилися плакати на його підтримку.</p> <p>Виборча комісія Гарадагського виборчого округу та Центральна виборча комісія встановили, що заявник порушив виборче законодавство, хоча той заперечував, що йому було відомо про плакати, та стверджував, що вони були розміщені задля його дискредитації.</p> <p>Заявник подав скарги стосовно процедурних питань комісій, зокрема, про відсутність достатніх доказів проти нього, а також про те, що він не отримав рішення у його справі, а комісії не вивчили належним чином його аргументи.</p> <p>Суди підтримали висновки виборчих комісій. Заявникові було видано попередження за перший інцидент та накладено на нього штраф за другий інцидент, який включав у себе підкуп виборців.</p> <p>Апеляційний суд м. Баку задовольнив клопотання окружної виборчої комісії про скасування реєстрації заявника як кандидата після того, як на нього було накладено штраф. Верховний суд відхилив скаргу заявника щодо зняття його кандидатури з виборів у листопаді 2010 року.</p>

	Щодо інциденту, який був предметом розгляду в ЄСПЛ: в офісі адвоката заявника – І. Алієва було проведено обшук в серпні 2014 року, під час якого правоохоронці вилучили велику кількість документів, у тому числі одну з заяв заявника до Суду в Страсбурзі. Документи заявника були повернуті його адвокату – І. Алієву разом із іншими документами в жовтні 2014 року.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Першого протоколу до Конвенції (право на вільні вибори). Невиконання державою-відповідачем своїх зобов'язань за статтею 34 Конвенції.
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/03/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF HAMBARDZUMYAN v. ARMENIA (Application no. 43478/11)
Зміст:	Справа стосувалася скарги заявниці на те, що поліція не мала чинного рішення суду про таємне спостереження за нею впродовж кримінального розслідування. Заявниця – вірменка за національністю, народилась у 1956 році та проживала в м. Єреван до свого ув'язнення. Вона відбувала покарання у виправній установі м. Абовян на час подачі своєї заяви до ЄСПЛ. В той час, коли заявниця працювала заступником керівника жіночого підрозділу виправної установи м. Абовян, одна із ув'язнених (А. С.) 2 лютого 2010 року повідомила керівника Департаменту по боротьбі з організованою злочинністю поліції Вірменії (Департамент) про те, що заявниця вимагала неправомірну вигоду (хабар) в обмін на переведення до установи виконання покарань відкритого типу. Того ж дня керівник Департаменту звернувся до районного суду із клопотанням про надання дозволу на проведення негласних слідчих розшукових дій. Суд задовольнив клопотання 3 лютого 2010 року. Цього ж дня поліція розпочала негласну операцію щодо заявниці. А. С. зв'язалась із заявницею телефоном для призначення зустрічі, під час якої заявниця запитала А. С., чи зможе вона сплатити кошти. Цю розмову перехопила поліція. Перед зустріччю, яка відбулась того ж дня, поліція видала А. С аудіопристрій для запису розмови. А. С. та заявниця зустрілися поблизу будинку останньої і обговорили суму коштів, які мали бути сплачені.

	<p>4 лютого 2010 року поліція видала А. С. банкноти, оброблені спеціальним хімічним засобом для їх передачі заявниці. Цього ж дня заявниця отримала кошти від А. С., а їхня розмова під час зустрічі була знову записана на аудіопристрій. В той момент, коли заявниця отримала кошти, поліція затримала її (одночасно здійснюючи відеозапис).</p> <p>7 лютого 2010 року заявниці було пред'явлено обвинувачення в одержанні неправомірної вигоди (хабаря) в особливо великому розмірі. Заявниця заперечувала свою вину, вказавши, що А. С. заборгувала їй ці кошти, і фактично повертала їх.</p> <p>Після того, як розслідування було завершено в травні 2010 року, заявниці було надано доступ до матеріалів справи, з яких їй стало відомо про судові рішення від 3 лютого 2010 року про проведення негласних слідчих дій.</p> <p>Під час судового розгляду заявниця безуспішно стверджувала, що матеріали прихованого спостереження мають бути виключені, оскільки рішення суду про надання дозволу на негласні слідчі розшукові дії не було законним, адже не було конкретним, а сама заявниця не була вказана в ньому як особа, щодо якої мало здійснюватися таємне спостереження.</p> <p>Суд першої інстанції засудив заявницю за одержання неправомірної вигоди (хабаря) та шахрайство і призначив покарання у виді дев'яти років позбавлення волі. 1 березня 2011 року Кримінальний апеляційний суд відхилив скаргу заявниці.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>05/12/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>05/12/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF AGHANYAN AND OTHERS v. ARMENIA (Applications nos. 58070/12 and 21 others)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявники, деталі про яких наведено у додатку до цього рішення, – свідки Ієгови, які були засуджені у різні дати 2012 року за відмову проходити військову або альтернативну цивільну службу, стверджуючи, що остання не є суто цивільною службою і суперечить їхнім переконанням.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	Заявники у своїх заявах до ЄСПЛ вказували, що кримінальні провадження проти них та їхнє засудження становило порушення їхніх прав, гарантованих статтею 9 Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 9 Конвенції (право на свободу думки, совісті та релігії) щодо кожного заявника.
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF JUGO AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA (Application nos. 46977/15 and 14 others – see appended list)
Зміст:	Заявники скаржилися на невиконання або несвоечасне виконання рішень національних судів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (захист права власності).
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF DOGNON v. UKRAINE (Application no. 56470/18)
Зміст:	Заявник скаржився на надмірну тривалість цивільного провадження та відсутність ефективного засобу правового захисту
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/12/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF RUDENKO v. UKRAINE (Application no. 4940/19)

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Зміст:	Заявник скаржився, що тривалість кримінального провадження не відповідала вимозі розумного строку і що він не мав ефективного засобу правового захисту щодо цього.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/12/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF KHUDOBETS v. UKRAINE</u> (Application no. 7190/19)
Зміст:	Заявник скаржився, що його досудове тримання під вартою було необґрунтованим та надмірно тривалим.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо надмірної тривалості досудового тримання під вартою.
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/12/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF TSATSENKO v. UKRAINE</u> (Application no. 17853/19)
Зміст:	Заявник скаржився на неналежні умови ув'язнення та відсутність ефективного засобу правового захисту у цьому відношенні.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	05/12/2019
Дата набуття статусу остаточного:	05/12/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF LUZI v. ITALY</u> (Application no. 48322/17)

<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася неможливості заявника реалізувати своє право на спілкування зі своєю дитиною через заборону її матері.</p> <p>Заявник – Л., італієць за національністю, народився 1974 року. Дочка Г. народилася 21 квітня 2009 року під час спільного проживання заявника з Б. – матір'ю дитини.</p> <p>Після чотирьох місяців спільного життя Б. покинула дім разом із дитиною, щоб проживати з власною родиною.</p> <p>8 лютого 2010 року Л. звернувся до суду з розгляду сімейних справ зі скаргою про те, що його право на спілкування з дитиною порушено, та клопотав про спільну опіку. В лютому 2011 року суд вирішив обмежити батьківські права та обов'язки обох батьків на користь муніципальної соціальної служби. Б. подала скаргу, проте суд апеляційної інстанції її відхилив.</p> <p>У грудні 2011 року соціальна служба повідомила суд, що зустрічі дитини з батьками були складними через поведінку обох батьків, а в лютому 2013 року – про те, що суперечки між батьками Г. загострюються.</p> <p>21 вересня 2013 року суд було проінформовано про те, що Л. зі своєю дочкою не зустрічається. У січні 2014 року суд вирішив задовольнити клопотання Б. про одноособову опіку, посилаючись на забезпечення найкращих інтересів дитини.</p> <p>У грудні суд апеляційної інстанції зобов'язав Б. виконувати рішення суду та дотримуватися графіка зустрічей батька з дочкою.</p> <p>У 2014 році Л. мав змогу відвідати свою дочку лише тричі. У вересні 2015 року суд апеляційної інстанції скасував попереднє рішення суду про встановлення одноособової опіки матері щодо Г., замінивши її спільною опікою матері й батька, обмежив батьківські права та обов'язки обох батьків і прийняв рішення про опіку над дитиною на користь соціальної служби, зобов'язавши повідомляти про будь-які порушення цього рішення до судді у справах опіки та прокуратури.</p> <p>Починаючи з жовтня 2016 року Л. не міг зустрічатися зі своєю дочкою через її відмову та заборону Б. У лютому 2017 року соціальна служба повідомила, що мати маніпулює дитиною для того, щоб налаштувати її проти батька та запобігти будь-яким контактам із ним.</p> <p>Подана Л. у травні 2015 року кримінальна скарга, у якій він просив покарати Б. за невиконання рішення суду щодо його права на контакт із дитиною, не була розглянута через відсутність складу злочину.</p> <p>Другу скаргу Л. суд також залишив без розгляду з тих самих підстав.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 02.12.2019 по 06.12.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 43. – 25 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:
<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,
<https://hudoc.echr.coe.int>.
2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.
3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua